

การพัฒนาฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด

จังหวัดกาฬสินธุ์

The Development of Online Database for the Monks in Yang Talat District of Kalasin Province

พระครูอนุกปรียัติการ ดร.

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

PhrakhruAnukunpariyattikan, Dr.

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand

Corresponding Author, E-mail: mahakitti2017@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาปัญหาและผลกระทบการจัดการฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ 2) เพื่อศึกษาการขับเคลื่อนการพัฒนาฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ และ 3) เพื่อการพัฒนาฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะจง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ เจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ พระสังฆาธิการ จำนวน 15 รูป ข้าราชการสำนักงานวัฒนธรรมจังหวัด จำนวน 16 คน สำนักงานพระพุทธศาสนา จำนวน 8 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 39 รูป/คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนาตามหลักอุปนัย

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาและผลกระทบการจัดการฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ข้อมูลที่ต้องการเกิดปัญหาการได้ข่าวสารสนเทศมากเกินไป และดรชนีที่มีประสิทธิภาพในการค้นข้อมูลสูง คือ ชื่อเรื่อง และหัวเรื่อง ผู้ใช้ส่วนใหญ่ยังพึงพอใจในการใช้คำศัพท์ที่นำมาจากคำสำคัญได้ตามแนวคิดของตนเอง และตัดปัญหาความไม่คุ้นเคยในการใช้คำศัพท์บังคับที่มายังสามารถเข้าถึงส่วนไหนของข้อมูล ขาดความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์การพิมพ์

2. การขับเคลื่อนการพัฒนาฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า การขับเคลื่อนการพัฒนาฐานข้อมูล Cloud ด้านการปกครอง ด้วยการสร้างระบบการประชุมอิเล็กทรอนิกส์ ผสานเข้ากับระบบ Google Calendar ด้านการศาสนศึกษา นำเทคโนโลยีการสื่อสารประเภทสื่อสังคมออนไลน์ เช่น ไลน์ แอปพลิเคชัน ด้านการเผยแพร่ อาศัยหลักการสร้างระบบเว็บไซต์การจัดการความรู้ โดยใช้

* วันที่รับบทความ : 2 กรกฎาคม 2567; วันที่แก้ไขบทความ 10 กรกฎาคม 2567; วันที่ตอบรับบทความ : 15 กรกฎาคม 2567

ระบบ Google Site สามารถจัดการและวิเคราะห์ผลข้อมูลได้รวดเร็ว มีความปลอดภัยของข้อมูล สามารถทำงานร่วมกันเป็นทีม

3. การพัฒนาฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ควรสร้างระบบการประชุมอิเล็กทรอนิกส์ กับระบบ Google Calendar การสื่อสารภายใน การสร้างสังคมแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ การบริหารจัดการทรัพยากร การบริหารจัดการระบบสารสนเทศ โดยอาศัยระบบคลาวด์ เพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงาน ตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์ และควรมีหลักการบริหาร โดยยึดหลักจริยธรรมกับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญ

คำสำคัญ: การพัฒนา ; ฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์

Abstract

The objectives of this research are 1) to study the problems and impacts of online monk database management in Yang Talat District. Kalasin Province 2) To study the drive to develop an online database of monks in Yang Talat District. Kalasin Province and 3) to develop an online database of monks in Yang Talat District. Kalasin Province It is qualitative research. By using a purposive random sampling method. Important information providers include the ecclesiastical ruler. There were 15 monks, 16 civil servants from the Provincial Cultural Office, 8 people from the Office of Buddhism, a total of 39 monks/person. Instruments used in the research It's an interview. and group discussion Data were analyzed using a descriptive inductive method.

The study found that:

1. Problems and impacts of online database management of monks in Yang Talat District. Kalasin Province found that the required information was a problem of obtaining too much information material. And the indexes that are highly effective in searching for information are titles and headings. Most users are also satisfied with using vocabulary taken from keywords according to their own ideas. and eliminating the problem of unfamiliarity with the use of mandatory vocabulary that allows access to which parts of the information Lack of ability to use computers and printing equipment

2. Driving the development of an online database of monks in Yang Talat District. Kalasin Province found that driving the development of cloud databases in administrative matters By creating an electronic meeting system Integrated with the Google Calendar system for religious education Use social media communication technology such as LINE application in the field of dissemination. Based on the principles of creating a knowledge management website system using the Google Site system, able to quickly manage and analyze data results. There is data security. Able to work together as a team

3. Development of an online database of monks in Yang Talat District. Kalasin Province An electronic meeting system should be created with the Google Calendar system for internal communication. Creating a society like a learning organization Resource management Information system management By using the cloud system Increase operational potential according to goals, vision, mission, objectives and should have management principles. By adhering to ethical principles with information technology is important

Keywords: Development ; Monks Online Database

บทนำ

ปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology; IT) เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ (Kenneth C. Laudon and Jane P. Laudon 2545) ทั้งนี้เนื่องจากขีดความสามารถในหลาย ๆ ด้านของเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ความสามารถในการบันทึกข้อมูลจำนวนมาก ความเร็วในการสืบค้นข้อมูล เป็นต้น ดังนั้น การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือเอกชนย่อมเป็นการสร้างประโยชน์ต่อองค์กรอย่างมหาศาล ไม่ว่าจะเป็นความรวดเร็วและแม่นยำในการเข้าถึงข้อมูล การส่งเสริมขีดความสามารถในการตัดสินใจของผู้บริหาร การลดภาระและเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่การลดต้นทุนการผลิต และการสร้างภาพพจน์ที่ดีขององค์กร เป็นต้น

ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Geographic Information System: GIS) เป็นการใช้ระบบคอมพิวเตอร์นำเข้าข้อมูลหลายชนิดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะศึกษามาจัดเก็บ จัดเตรียม ดัดแปลงแก้ไข จัดการ ซ่อนทับ และวิเคราะห์ เพื่อแสดงผลข้อมูลเชิงพื้นที่ (ทรงกรด เกษมกาญจนานูช, 2551) หรือข้อมูลที่มีค่าพิิกัดตำแหน่งเขตการปกครอง ประกอบด้วยหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด ข้อมูลด้านเกษตรกรรม ประกอบด้วยพื้นที่ ประเภทการเพาะปลูก ข้อมูลอุตสาหกรรม ประกอบด้วย ประเภทอุตสาหกรรม ขนาดและจำนวนแรงงาน รวมถึงองค์กรทางพระพุทธศาสนา

การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาถูกยกขึ้นมาเป็นเรื่องเร่งด่วนเพื่อสร้างศรัทธาประชาชนที่มีต่อพระพุทธศาสนาให้กลับคืนมาโดยเร็ว จึงได้มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนางานคณะสงฆ์อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม โดยให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี สอดคล้องกับ

ภาระงาน 6 ด้านของคณะสงฆ์ มีการจัดระดมความคิดเห็นจากคณะสงฆ์ในเขตปกครองทุกหน กำหนดแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา 2560 - 2564 และการนํานโยบายสู่การปฏิบัติโดยถ่ายทอดสู่ระดับหน ระดับภาค ระดับจังหวัด ระดับอำเภอ ระดับตำบล และระดับวัด

ภารกิจงาน 6 ด้านของคณะสงฆ์

ภารกิจงาน 6 ด้านของคณะสงฆ์ ประกอบด้วย

1. การปกครอง หมายถึง การดูแล คุ้มครอง บริหาร ความสำคัญ การปกครองของคณะสงฆ์ไทยเป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีสมเด็จพระสังฆราชสกลมหาสังฆปริายกทรงเป็นประธาน มีการบังคับบัญชากันไปตามลำดับชั้น นับตั้งแต่ระดับมหาเถรสมาคมลงไปจนถึงเจ้าอาวาส พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2515 แก้ไขปรับปรุง พ.ศ. 2535 ได้ลำดับชั้นการปกครองคณะสงฆ์ไว้ดังนี้ มาตรา 20 คณะสงฆ์ต้องอยู่ภายใต้การปกครองของมหาเถรสมาคม การจัดระเบียบการ ปกครองคณะสงฆ์ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ใน กฎ

มหาเถรสมาคม หลักการปกครอง เป็น การกิจที่วัดโดยพระภิกษุผู้เป็นเจ้าของวัด หรือเจ้าคณะปกครอง ดำเนินการสอดส่อง ดูแล รักษาความเรียบร้อยดีงาม เพื่อให้พระภิกษุสามเณรที่อยู่ในวัด หรือในปกครองปฏิบัติ ตามพระธรรมวินัย กฎหมาย กฎข้อบังคับ ระเบียบ คำสั่ง ประกาศของมหาเถรสมาคม หรือพระบัญชาของ สมเด็จพระสังฆราช การกิจด้านนี้ครอบคลุมถึงการที่พระภิกษุผู้ทำหน้าที่เป็นเจ้าคณะปกครองทุกระดับ นับตั้งแต่ผู้ช่วยเจ้าอาวาสรองเจ้าอาวาส เจ้าอาวาส เจ้าคณะตำบล เจ้าคณะอำเภอ เจ้าคณะจังหวัด เจ้าคณะ ภาค เจ้าคณะใหญ่ (หน) นอกจากนี้ยังรวมถึงการที่พระภิกษุผู้ทำหน้าที่เป็นพระกรรมวาจาจารย์เป็นพระ อุปัชฌาย์ ในการอุปสมบทกุลบุตรด้วย

2. การศาสนศึกษา หมายถึง การเล่าเรียน ฝึกฝน และอบรม ความสำคัญของการศึกษาในทาง พระพุทธศาสนา เป็นการศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรม ทั้งแผนกธรรม และบาลีนอกจากจะเป็นการศึกษา หลักธรรมคำสั่งสอนแล้ว ยังได้ชื่อว่าเป็นการสืบต่ออายุ พระพุทธศาสนาไว้อีกด้วย โดยเฉพาะการศึกษาภาษา บาลีเพราะถ้าไม่รู้ภาษาบาลีแล้ว ก็จะมีผู้ใดสามารถรู้ และเข้าใจพระพุทธรวณะในพระไตรปิฎก ถ้าขาด ความรู้เรื่องพระไตรปิฎกแล้ว พระพุทธศาสนา ก็จะต้องเสื่อมสูญไปด้วย ด้วยเหตุนี้พระมหากษัตริย์ผู้เป็น ศาสนูปถัมภกตั้งแต่โบราณมา จึงทรงทำการทำนุบำรุง สนับสนุนการเล่าเรียนพระปริยัติธรรม และทรงยกย่อง พระภิกษุสามเณร ที่เรียนรู้พระพุทธรวณะให้มีความรู้พระราชนานราชูปการต่างๆ มีนิตยภัต เป็นต้น หลักการศาสนศึกษา เป็นภารกิจด้านการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรมของคณะสงฆ์ทั้ง แผนกธรรม - บาลี แผนกสามัญ การอุดมศึกษาในมหาวิทยาลัยสงฆ์ทั้งสองแห่ง การกิจ ด้านนี้ครอบคลุมถึงการ ที่พระภิกษุทำ หน้าที่เป็นครูสอน เป็นกรรมการตรวจข้อสอบธรรมบาลีสนามหลวง เป็นเลขานุการสอบธรรม - บาลี สนามหลวง เป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือเป็นประธานจัดสอบธรรม - บาลีสนามหลวง และเป็นเจ้าสำนักเรียน ใน ฐานะที่เป็นเจ้าอาวาส นอกจากนี้ยังรวมถึงการส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรมทุก ๆ วิธีที่ไม่ขัดต่อ พระธรรม วินัยเช่น มอบทุนการศึกษาแก่พระภิกษุสามเณรที่สอบไล่ได้จัดตั้งกองทุนเพื่อการศึกษา พระปริยัติธรรม เป็น ต้น

3. การเผยแผ่ หมายถึง ทำให้ขยายออกไป ทำให้ขยาย กว้างขวางออกไป ความสำคัญการเผยแผ่คือ การทำให้แพร่หลายในลักษณะติดแน่น กระจายไปเช่น เผยแผ่ ศาสนา เผยแผ่ธรรมองค์การเผยแผ่ ส่วนคำว่า เผยแพร่ ใช้ในความหมายว่า ประกาศ โฆษณา ทำให้แพร่หลาย ในลักษณะกระจายให้เป็นรูปธรรมหรือให้ สัมผัสได้ทางตา หู เป็นต้น

หลักการเผยแผ่ เป็นภารกิจด้านการดำเนินการประกาศพระพุทธศาสนาให้ประชาชนได้ รับทราบใน ทุก ๆ วิธีที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนได้มีความรู้ความเข้าใจ ในหลักธรรมแล้ว น้อมนำไป ปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ได้แก่ การเทศนา การปาฐกถาในโอกาสและสถานที่ต่าง ๆ ทั้งในวัด และนอกวัด การ บรรยายธรรมทั้งทางวิทยุและโทรทัศน์ การเผยแผ่ธรรมด้วยสื่อต่าง ๆ เช่น หนังสือ หนังสือพิมพ์ หรือวีดิทัศน์ การกิจด้านนี้ครอบคลุมถึงการที่วัดหรือพระภิกษุจัดกิจกรรมต่างขึ้นในวัด โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อการเผยแผ่

ธรรมหรือต้องการให้ประชาชนเข้าวัดปฏิบัติธรรม หรือมุ่งเน้นสืบสานวัฒนธรรมไทยที่ได้รับอิทธิพลมาจากหลักพระพุทธศาสนา เช่น การจัดงานเทศน์มหาชาติการจัดงานในวันสำคัญทางพระพุทธศาสนา การจัดโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน การจัดอุปสมบทหมู่หรือจัดให้มีการปฏิบัติธรรมเฉลิมพระเกียรติฯ การจัดให้มีการแสดงธรรม ในวันธัมมสวนะดำเนินการในรูปแบบ “หน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล (อ.ป.ต.)” “การอบรมจริยธรรมนักเรียนข้าราชการ และประชาชน” “การส่งเสริมหน่วยเผยแพร่ศีลธรรม” กล่าวโดยสรุป การดำเนินการใด ๆ ของพระภิกษุในพระพุทธศาสนา ที่เป็นไปเพื่อการเผยแผ่ธรรมทางพระพุทธศาสนาทั้งในวัดนอกวัด ชื่อว่า ภารกิจด้านการเผยแผ่ทั้งสิ้น ปัจจุบันการเผยแผ่ ต้องดำเนินงานตามระเบียบมหาเถรสมาคม ว่าด้วยการเผยแผ่พระพุทธศาสนา พ.ศ. 2550

4. การสาธารณูปการ หมายถึง การก่อสร้างและการบูรณปฏิสังขรณ์ศาสนสถานภายในวัด ความสำคัญ การสาธารณูปการโดยรวม หมายถึง การพัฒนาวัดในด้านวัตถุทุกอย่าง ไม่เฉพาะแต่ ศาสนสถานเท่านั้น หากรวมไปถึงการทำวัดให้สะอาด ร่มรื่น สะดวกสบาย การทำถนน ทางเดิน ในวัด และการตกแต่งวัดให้ดูสวยงามให้สบายตาแก่ผู้พบเห็น นอกจากนี้การสาธารณูปการ เป็นงานประจำของเจ้าอาวาสอย่างหนึ่งซึ่งถือว่าเป็นหน้าที่ที่จะต้องทำ ทั้งนี้เพื่อสร้างสิ่งที่เป็น รักษา สิ่งที่มีอยู่แล้วไว้และ ซ่อมแซมสิ่งที่ชำรุดทรุดโทรมให้คงสภาพไว้เพื่อประโยชน์แก่ชุมชนและพระสงฆ์ ภายในวัด ในการนี้ให้รวมถึง การดูแลรักษาศาสนสมบัติของพระพุทธศาสนาที่เป็นสมบัติส่วนรวมของสงฆ์มิใช่สมบัติส่วนตัวของผู้ใดผู้หนึ่ง โดยเฉพาะ มีพระพุทธานุญาตให้สงฆ์ช่วยกันดูแลรักษา เช่น ให้ตั้งพระภิกษุทำหน้าที่ดูแลรักษาวัสดุสิ่งของของสงฆ์ ซึ่งเรียกว่า ภัณฑาคาริก โดยเฉพาะ ศาสนสมบัติ แบ่งเป็น 2 อย่างคือ - ศาสนสมบัติวัด คือ ทรัพย์สินของวัดใดวัดหนึ่งเป็นหน้าที่ของสงฆ์ในวัดนั้นซึ่งมี เจ้าอาวาส เป็นต้นช่วยกันดูแล รักษา ให้เป็นไปตามพระธรรมวินัย - ศาสนสมบัติกลาง คือ ทรัพย์สินอันมิใช่เป็นศาสนสมบัติวัด แต่เป็นของสงฆ์ส่วนกลาง เช่น ที่ดิน และผลประโยชน์วัดร้าง ทรัพย์สินที่มีผู้ยกให้สงฆ์ส่วนกลาง ศาสนสมบัติกลาง เป็นหน้าที่ของ ผู้ปกครองสงฆ์ระดับสูงสุดดูแล รักษา ทั้งนี้การจัดการศาสน

5. การศึกษาสงเคราะห์ หมายถึง การให้การสงเคราะห์ด้านการฝึกฝน อบรมแก่ประชาชน ความสำคัญของการศึกษาสงเคราะห์เป็นการจัดการศึกษาที่วัด คณะสงฆ์ดำเนินการขึ้น เพื่อสนองต่อนโยบายของภาครัฐ ในอันที่จะส่งเสริมให้ประชาชน เยาวชน ได้รับการศึกษา หลักการศึกษาสงเคราะห์ เป็นภารกิจด้านการดำเนินการจัดการศึกษาที่เน้นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็กและเยาวชน ให้มีความรู้ความเข้าใจหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา เพื่อสามารถดำรงตนและดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขและเป็นพลเมืองที่มีความรู้คู่คุณธรรม ของประเทศ โดยมีความ มุ่งหมาย 4 ลักษณะ คือ 1. การจัดการศึกษาเป็นโรงเรียนตามแผนการศึกษาแห่งชาติโดยมุ่งให้พระภิกษุสามเณร นักเรียน ได้ศึกษาเพื่อชีวิตและสังคม ได้แก่ โรงเรียนราษฎร์การกุศลของวัด ศูนย์การเรียนรู้ศีลธรรมในวัด (ศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์เดิม หรือวันหยุดอื่น ๆ) ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัดวิทยาลัยและ มหาวิทยาลัยสงฆ์ 2. การสงเคราะห์ให้เด็กและ

ประชาชนได้รับการศึกษาในสถานศึกษาของรัฐหรือเอกชน ตามแผนการศึกษาแห่งชาติ เช่น การเป็นผู้นำในการตั้งโรงเรียนในชนบทที่ต้งวัด การให้สร้างสถานศึกษาในบริเวณวัด การให้ใช้หรือให้เช่าที่ดินวัด หรือ ที่ธรณีสงฆ์ในการสร้างสถานศึกษาของรัฐ หรือท้องถิ่น การเป็นผู้อุปการะโรงเรียนต่างๆ การให้ความอุปถัมภ์แก่เด็กวัด 3. การสอนศีลธรรมแก่นักเรียน นักศึกษาในระบบโรงเรียนตามแผนการศึกษาชาติ เช่น การสอนธรรมศึกษาการสอนศีลธรรม หน่วยงานพระธรรมทูต และหน่วยอบรมประชาชนประจำตำบล ในการเผยแผ่ศีลธรรมในโรงเรียน และสถานศึกษาต่างๆ 4. การสงเคราะห์เกื้อกูลแก่การศึกษา สถาบันการศึกษาหรือบุคลากรทางการศึกษา เช่น มอบทุนการศึกษา มอบอุปกรณ์การศึกษา ฯลฯ ภารกิจด้านนี้ครอบคลุมถึงการที่พระภิกษุผู้เป็นเจ้าของวัดได้บริจาคทุนทรัพย์ส่วนตัว เพื่อการศึกษาแก่เด็กในระบบโรงเรียนของรัฐหรือของเอกชน หรือสร้างหรือซ่อมแซมอาคารสถานศึกษา หรือ การดำเนินการใด ๆ ของพระภิกษุที่มีความสามารถโดยไม่ขัดต่อพระธรรมวินัยที่เป็นไป เพื่อการส่งเสริม การศึกษาแก่เด็กและเยาวชนที่อยู่ในวัยเรียน จัดว่าเป็นภารกิจด้านการศึกษาสงเคราะห์ทั้งสิ้น

6. การสาธารณสงเคราะห์หมายถึง การช่วยเหลือเพื่อประชาชนทั่วไป ความสำคัญของการสาธารณสงเคราะห์นอกจากเป็นการให้ความช่วยเหลือประชาชน ผู้ยากไร้ และประสบภัยแล้วยังหมายรวมถึงการเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสารทางราชการ เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้การฝึก อาชีพแก่ประชาชน การให้ใช้สถานที่วัดสำหรับดำเนินกิจกรรมเพื่อประโยชน์ส่วนรวม หลักการสาธารณสงเคราะห์ เป็นภารกิจที่วัด หรือพระภิกษุสงฆ์ดำเนินการช่วยเหลือสังคมใน รูปแบบต่าง ๆ ที่ไม่ขัดต่อพระธรรมวินัย ทั้งนี้โดยมุ่งเน้นเพื่อประโยชน์และความสุข แก่ประชาชนเป็นสำคัญ ได้แก่ การสงเคราะห์พระภิกษุสามเณร และวัดที่ประสบภัยและขาดแคลน การให้วัดเป็นสถานที่ประกอบกรกุศลเกี่ยวกับเรื่องเกิด แก่ เจ็บ ตาย เช่น การสวดศพ การเผาศพ การทำบุญอุทิศ การถวายสังฆทาน เป็นต้น การให้วัดเป็นสถานที่จัดฝึกอบรมประชาชนด้านอาชีพต่าง ๆ การสงเคราะห์ผู้ป่วยโรคร้ายหรือผู้ป่วยยากไร้การจัดให้มีโรงทาน การบริจาคทรัพย์ส่วนตัว หรือชักชวนญาติโยมบริจาคทรัพย์จัดสร้างโรงพยาบาลการให้ ความรู้ข่าวสารแก่ชุมชนด้านต่าง ๆ เช่น การศึกษา การสาธารณสุขมูลฐาน การปกครอง การช่วยเหลือผู้ประสบ อุทกภัยหรือการบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ต่าง ๆ เป็นต้นโดยสรุป การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ต้องคำนึงถึงภารกิจ 6 ด้านของคณะสงฆ์ที่ถือเป็นภารกิจหลักของคณะสงฆ์เพื่อพัฒนากิจการพระพุทธศาสนาให้มีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป

จากกระแสสังคมปัจจุบันที่ต้องการให้เกิดการปฏิรูปขึ้นในทุกองค์กร ไม่เว้นแม้กระทั่งวงการพระพุทธศาสนา และจากสาเหตุของปัญหาการนำพระพุทธศาสนาใช้ในชีวิตประจำวันอาจจะมีรูปแบบที่ไม่เหมาะสม ไม่สมควร และปัญหาจากองค์กรศาสนา โดยเฉพาะพระภิกษุ สามเณร ซึ่งได้รับการยกย่องนับถือว่าเป็น "ผู้นำทางจิตวิญญาณ" บางรูป ได้ประพฤติไม่เหมาะสม ไม่เป็นบ่อเกิดแห่งศรัทธา มีการดัดแปลงหลักธรรมคำสอนผิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง เพื่อเอื้อประโยชน์แก่ตนเองด้วยเหตุนี้ สถาปนิกรูปแห่งชาติ จึงได้เสนอให้มีการปฏิรูปองค์กรพระพุทธศาสนาใน 4 ประเด็นหลักคือ 1) เรื่องทรัพย์สินของวัดและพระสงฆ์ เนื่องจากเห็นว่า

มีพระสงฆ์บางรูปแสดงความอวดรวย ใช้ชีวิตฟุ้งเฟ้อ ทำให้เห็นว่าเป็นผู้สะสมมากกว่าเสียสละ และทรัพย์สินของวัดไม่มีการแสดงบัญชีทรัพย์สินให้พุทธศาสนิกชนได้รับรู้ถึงที่มาที่ไปของเงินบริจาค ไม่มีการตรวจสอบความโปร่งใส 2) เรื่องปัญหาของพระสงฆ์ที่ไม่ปฏิบัติตามพระธรรมวินัยนำมาซึ่งความเสื่อมศรัทธาเนื่องจากเห็นว่า มีพระสงฆ์บางรูปที่ประพฤติผิดนอกนิกาย ประพฤติไม่เหมาะสม ทั้งนี้ เพราะไม่มีความรู้ในหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาอย่างชัดเจน สั่งสอนประชาชนตามความเข้าใจของตัวเองที่คิดว่าถูกต้อง หรือสอนตามแบบอย่างโบราณจารย์ที่เคยสั่งสอนกันมาจากอดีต และ3) เรื่องการทำพระธรรมวินัยให้วิปริต

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา เพื่อให้องค์กรคณะสงฆ์สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามแนวทางการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีหรือธรรมาภิบาล ช่วยยกระดับการบริหารจัดการทั้งด้านงบประมาณ ด้านระบบการพัฒนาศาสนบุคคลให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยในการสร้างนวัตกรรมการบริหารจัดการองค์กรให้ทันสมัยคณะสงฆ์จังหวัดกาฬสินธุ์จึงได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาจังหวัดกาฬสินธุ์ (2561-2564) เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางการบริหารกิจการพระพุทธศาสนาตามพันธกิจ 6 ด้านของคณะสงฆ์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสภาพการณ์ในปัจจุบัน คณะทำงานการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนาจังหวัดกาฬสินธุ์

การจัดรูปแบบระบบบริหารกิจการคณะสงฆ์ รูปแบบการพัฒนาฐานข้อมูลออนไลน์ของพระสงฆ์ในเขตอำเภอตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ แบบบูรณาการเพื่อการพัฒนา คือการปรับระบบบริหารหน่วยงานเชิงยุทธศาสตร์พระสงฆ์ในเขตอำเภอตลาด ในระดับพื้นที่หน่วยงานเชิงยุทธศาสตร์ จะต้องเป็นองค์กรที่มีสมรรถภาพปฏิบัติงานในระดับสูง สามารถประสานและกำกับดูแลการทำงานของทุกหน่วยงานได้อย่างมีประสิทธิภาพการพัฒนาระบบฐานข้อมูลจึงต้องเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีผลต่อความสำเร็จของระบบซึ่งจำเป็นจะต้องมีการพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศให้สามารถนำเสนอได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ ทันสมัยเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารการวางแผนการพัฒนา และแก้ไขปัญหาได้อย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ โดยมุ่งเน้นระบบการบริหารจัดการข้อมูลที่ใช้การบูรณาการการทำงานของทุกส่วนราชการในพื้นที่สามารถเข้าถึง การพัฒนาระบบการจัดเก็บ รวบรวมการปรับปรุง (Update) อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

จากที่ได้กล่าวมาผู้วิจัยสนใจศึกษารูปแบบการพัฒนาฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ในเขตอำเภอตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างรวดเร็วทันต่อสถานการณ์ โดยมุ่งเน้นระบบการบริหารจัดการข้อมูลออนไลน์ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา ต้องคำนึงถึงภารกิจ 6 ด้านของคณะสงฆ์ที่ของคณะสงฆ์เพื่อพัฒนากิจการพระพุทธศาสนาให้มีความเจริญรุ่งเรืองสืบไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและผลกระทบการจัดการฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาการขับเคลื่อนการพัฒนาฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์
3. เพื่อการพัฒนาฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงเอกสาร (Document research) และการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเอกสาร ตามวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Documentary Analysis)

1. ประชากร ได้แก่ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัย ดังนี้
 - 1.1 คณะกรรมการบริหารภายในวัดจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 10 รูป/คน
 - 1.2 บุคลากรภายในวัด จำนวน 10 รูป/คน
 - 1.3 สำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย 1) ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 1 คน 2) ผู้อำนวยการกลุ่มอำนวยการและกิจการคณะสงฆ์ จำนวน 1 คน 3) ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริมพระพุทธศาสนาและกิจการพิเศษ จำนวน 1 คน 4) นักวิชาการศาสนาชำนาญการ จำนวน 9 คน และ 5) นักวิชาการศาสนาปฏิบัติการ จำนวน 5 คน รวมจำนวน 17 คน
 - 1.4 สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย 1) วัฒนธรรมจังหวัดขอนแก่น จำนวน 1 คน 2) ผู้อำนวยการกลุ่มส่งเสริม ศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 1 คน 3) ผู้อำนวยการกลุ่มยุทธศาสตร์และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำนวน 1 คน 4) หัวหน้าฝ่ายบริหารทั่วไป จำนวน 1 คน 5) ผู้อำนวยการกิจการพิเศษ จำนวน 1 คน 6) ผู้อำนวยการ กลุ่มอำนวยการพิธีการศพ ที่ได้รับพระราชทานที่ 10 จำนวน 1 คน 7) ฝ่ายบริหารทั่วไป จำนวน 5 คน 8) กลุ่มยุทธศาสตร์ และเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม จำนวน 5 คน 9) กลุ่มส่งเสริมศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม จำนวน 13 คน 10) กลุ่มกิจการพิเศษ จำนวน 4 คน 11) กลุ่มอำนวยการพิธีการศพ ที่ได้รับพระราชทานที่ 10 จำนวน 20 คน และ 12) กลุ่มพิธีการศพที่ได้รับพระราชทาน จำนวน 6 คน รวมจำนวน 59 คน
 - 1.5 ตัวแทนจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง จำนวน 10 รูป/คน
 - 1.6 ตัวแทนภาคประชาชน จำนวน 10 รูป/คน
- โดยการใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling) รวมทั้งสิ้น จำนวน 60 รูป/คน และการจัดการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) จำนวน 20 รูป/คน

2. เครื่องมือที่ใช้วิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์เชิงลึก เป็นแบบสัมภาษณ์เชิงลึกปลายเปิด เพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของการพัฒนาฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ในเขตอำเภออย่างตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ความเป็นมา ลักษณะ ความเป็นไปได้ วิธีการ และกลไกการพัฒนาฯ จากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งข้อคำถามที่นำมาใช้จะได้จากกระบวนการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลจากการตอบแบบสัมภาษณ์ โดยผ่านการตรวจสอบเครื่องมือจากผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วจึงนำแบบสัมภาษณ์ไปใช้กับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ในพื้นที่ที่ทำการวิจัย จำนวน 10 รูป/คน โดยเป็นการสัมภาษณ์ที่เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ภายใต้รูปแบบการสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบกึ่งทางการ เพื่อให้ประเด็นในการสนทนาง่ายๆ และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.2 แบบการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ก่อนจะมีการดำเนินการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้วิจัยได้กำหนดหัวข้อการสนทนาและทดสอบคำถาม เพื่อให้มีความเข้าใจตรงกัน เพื่อให้การสนทนาที่เกิดขึ้นเป็นไปตามระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งมีขั้นตอนตามขั้นตอนดังนี้

- 1) กำหนดวัตถุประสงค์
- 2) กำหนดกลุ่มผู้ร่วมสนทนาและบุคคลกลุ่มเป้าหมาย
- 3) ออกแบบเครื่องมือการศึกษา
- 4) ทดสอบแนวคำถามที่สร้างขึ้น ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ
- 5) ทำความเข้าใจกับผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) และผู้ทำหน้าที่จดบันทึก (Note taker)
- 6) คัดเลือกผู้เข้าร่วมสนทนาและทำหนังสือเชิญส่งให้ผู้ร่วมสนทนา
- 7) การจัดการเพื่อเตรียมการทำสนทนากลุ่ม เช่น จัดตำแหน่งที่นั่ง จัดเตรียมเครื่องมือ อุปกรณ์ เป็นต้น
- 8) จัดกลุ่มสนทนาและหลังจากการประชุมมีการส่งจดหมายขอบคุณผู้ร่วมงาน
- 9) สรุปผลการประชุม วิเคราะห์ข้อมูลและส่งให้ผู้ร่วมประชุมทุกคน
- 10) การเขียนรายงาน

1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นที่ 1 : พัฒนาโจทย์วิจัยและนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่ 2 : เตรียมทีม คน และสร้างความเข้าใจกับชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้อง

- 1) กิจกรรมประชุมทีมวิจัย
- 2) กิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเตรียมความพร้อมนักวิจัยในการศึกษาข้อมูล
- 3) กิจกรรมเปิดโครงการวิจัย

ขั้นที่ 3 : เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม

1) กิจกรรมศึกษาบริบท

ขั้นที่ 4 : การสัมภาษณ์เชิงลึก

ขั้นที่ 5 : การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

ขั้นที่ 6 : การประชุมเชิงปฏิบัติการ

ขั้นที่ 7 : การสรุปและจัดทำรายงาน

1.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1.5.1 การวิเคราะห์และสรุปข้อมูลจากการศึกษาเชิงเอกสาร การวิเคราะห์และสรุปข้อมูลจากการศึกษาเชิงเอกสาร จากการทบทวนวรรณกรรมทางวิชาการ โดยศึกษาวิเคราะห์จากเอกสาร กฎหมาย ระเบียบ บทความ และงานวิจัย ในหน่วยงาน ที่เกี่ยวกับเรื่องที่ทำการศึกษา ผู้วิจัยนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยให้นัยสำคัญของค่าในข้อมูลมาวิเคราะห์หาแนวคิดที่ปรากฏขึ้นตามประเด็นที่กำหนด และสรุปตามประเด็นของกรอบการวิจัย

1.5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก วิเคราะห์โดยการจำแนกถ้อยคำหรือข้อความ ที่ผู้ให้ข้อมูลสำคัญแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับความเป็นไปได้ วิธีการ และกลไกการพัฒนา แล้วนำมาวิเคราะห์ตีความ และสังเคราะห์ ด้วยหลักแห่งเหตุผล อภิปรายถึงข้อเท็จจริงที่ค้นพบตามสภาพการณ์ ปรากฏการณ์ ความสัมพันธ์ และประเด็นสำคัญ เพื่อหาลักษณะร่วม (Common Character) ของการวิเคราะห์การจัดการเครือข่ายพลังบวรของวัดทองเที่ยงรองรับสังคมสูงอายุในจังหวัดขอนแก่นเพื่อตอบคำถามการวิจัย โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

1.5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลการจัดสนทนากลุ่มเฉพาะ

การวิเคราะห์ข้อมูลการจัดสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) เพื่อนำไปกำหนดแนวทางการจัดการเครือข่ายพิพิธภัณฑสถานในจังหวัดขอนแก่น วิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา ด้วยวิธีการนำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ลักษณะแบบมีส่วนร่วม และวิเคราะห์และสังเคราะห์ด้วยกระบวนการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท

1.6 การวิเคราะห์และสรุปข้อมูล

การวิเคราะห์ สังเคราะห์และสรุปผลจากการวิจัยทั้งจากผลการทำวิจัย ผลจากแบบสอบถาม ผลการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และการจัดสนทนากลุ่มเฉพาะ อย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยใช้วิธีการประมวลสังเคราะห์องค์ความรู้ใหม่ทั้งหมดอีกครั้ง เพื่อปรับปรุงการวิจัยให้เกิดความสมบูรณ์ถูกต้อง และเชื่อถือได้ โดยผู้วิจัย จะนำข้อมูลจากการวิจัยในแต่ละขั้นตอน มาวิเคราะห์จัดรวบรวมข้อมูล พร้อมอธิบายความหมาย แล้วทำการสร้างข้อสรุป ด้วยวิธีวิเคราะห์แบบอุปนัย ตีความสร้างข้อสรุปข้อมูลจากการวิจัย

ด้วยการวิเคราะห์โดยการจัดระบบจำแนกชนิดข้อมูล เปรียบเทียบและวิเคราะห์เชิงเนื้อหา เพื่อให้การสรุปข้อมูลผลการวิจัยเกิดความสมบูรณ์ สามารถนำมาตีความ สร้างข้อสรุปจากผลการวิจัย และนำผลงานวิจัยไปเผยแพร่สู่สาธารณะชนต่อไป

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาดจังหวัดกาฬสินธุ์” ผลการวิจัยพบว่า

1) การจัดการฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าปัญหาในการทำให้การสืบค้นล้มเหลว (เจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ พระสังฆาธิการ) ไม่สามารถให้ข้อมูลที่ต้องการ เนื่องจากตรรกะคำศัพท์ไม่ยืดหยุ่นและเกิดปัญหาการได้วัสดุสารสนเทศมากเกินไป และตรรกะที่มีประสิทธิภาพในการค้นข้อมูลสูง คือ ชื่อเรื่อง และหัวข้อเรื่อง ผู้ใช้ส่วนใหญ่ยังพึงพอใจในการใช้คำศัพท์ที่นำมาจากคำสำคัญได้ตามแนวคิดของตนเอง และตัดปัญหาความไม่คุ้นเคยในการใช้คำศัพท์บังคับที่มายังสามารถเข้าถึงส่วนไหนของข้อมูลก็ได้ ปัญหาของตรรกะนี้คือ ไม่ทราบว่าจะค้นจากแหล่งข้อมูลใด หรือใช้เครื่องมือใดค้น ตลอดจนไม่เข้าใจวิธีการสืบค้น และ (เจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ พระสังฆาธิการ) ไม่ทราบวิธีการค้นเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ต้องการขาดความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์การพิมพ์ หรืออุปกรณ์สำหรับบ้อนค่านั้น อีกทั้งไม่มีความเข้าใจวิธีการจัดเก็บข้อมูลตรรกะและกลยุทธ์ในการสืบค้นของระบบ เนื่องจากมีความพยายามน้อย มักจะใช้วิธีง่าย ๆ แก้ปัญหา และมักไม่ยอมใช้ตรรกะในการค้นหรือคำสั่งง่ายขอใบรายการหรือตรรกะเหมือนที่เคยใช้เนื่องจากไม่ชอบอะไรที่ยุ่งยากมักจะสะกดคำค้นผิดและไม่ชอบวิธีการจัดคำ (เจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ พระสังฆาธิการ) ทำให้ไม่พบข้อมูลที่ต้องการ

การสร้างระบบการประชุมอิเล็กทรอนิกส์ ผสานเข้ากับระบบ Google Calendar ใช้ในการนัดหมายประชุมทางพระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ นัดหมาย และบันทึกผลการประชุม ซึ่งทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนสามารถบันทึกนัดหมายได้ตรงกันมากขึ้น และรับบันทึกการประชุมได้รวดเร็วขึ้น นำเทคโนโลยีการสื่อสารประเภทสื่อสังคมออนไลน์ เช่น ไลน์ แอปพลิเคชัน ด้วยการสร้างกลุ่มไลน์ และการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Google Mail) มีระบบป้องกันสแปม ค้นหาข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ เข้าถึงอีเมลได้ทันทีจากอุปกรณ์สมาร์ตโฟน ทุกที่ทุกเวลา สร้างระบบเว็บไซต์การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) โดยใช้ระบบ Google Site ในการสร้าง มีแบบฟอร์มกรอกออนไลน์ (Google Form) การรายงานในรูปแบบอินโฟกราฟิก เพื่อให้ผู้บริหารมีข้อมูลในการตัดสินใจดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว

2) การขับเคลื่อนการพัฒนาฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าการขับเคลื่อนการพัฒนาฐานข้อมูล Cloud ด้าน การปกครอง ด้วยการสร้างระบบการประชุมอิเล็กทรอนิกส์ ผสานเข้ากับระบบ Google Calendar ใช้ในการนัดหมายประชุม จัดตารางนัดหมาย และบันทึกผลการประชุม ซึ่งทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกรูปสามารถบันทึกนัดหมายได้ตรงกันมากขึ้น และรับบันทึกการประชุมได้รวดเร็วขึ้น โดยใช้การส่งและนำเสนอข้อมูลแบบออนไลน์ ทำให้เกิดวัฒนธรรมใหม่ของผู้เข้าร่วมประชุม คือการใช้คอมพิวเตอร์แบบพกพา แท็บเล็ต หรือสมาร์ทโฟนไปประชุม แทนการถือเอกสารแบบเดิม

การพัฒนาฐานข้อมูล Cloud ด้าน การศาสนศึกษา นำเทคโนโลยีการสื่อสารประเภทสื่อสังคมออนไลน์ เช่น ไลน์ แอปพลิเคชัน ด้วยการสร้างกลุ่มไลน์ และการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Google Mail) ซึ่งมีระบบป้องกันสแปม ค้นหาข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ เข้าถึงอีเมลได้ทันทีจากอุปกรณ์สมาร์ทโฟน ทุกที่ทุกเวลา เพื่ออำนวยความสะดวกแก่พระภิกษุ (เจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ พระสังฆาธิการ) ในการติดต่อประสานงาน สำหรับการสร้างความเข้าใจในเรื่องยุทธศาสตร์ นโยบาย และการนำยุทธศาสตร์ นโยบายไปปฏิบัติ ขับเคลื่อนการพัฒนาฐานข้อมูล Cloud ด้าน การเผยแผ่ พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ช่วยพัฒนาขีดความสามารถของพระภิกษุ(เจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ พระสังฆาธิการ) นั้น สามารถอาศัยหลักการสร้างระบบเว็บไซต์การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) โดยใช้ระบบ Google Site ในการสร้าง ระบบการจัดการความรู้เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์การทำงาน หรือ ความเชี่ยวชาญของพระภิกษุ(เจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ พระสังฆาธิการ) แล้วนำมาประมวลผลจัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับการศึกษาเรียนรู้ เพิ่มแรงขับเคลื่อนขององค์กรให้ดำเนินการไปอย่างรวดเร็ว เพื่อนำไปสู่การพัฒนาและสร้างเป็นฐานความรู้ที่เข้มแข็ง ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาการพัฒนาฐานข้อมูล Cloud ด้าน สาธารณูปการ พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยการสร้างระบบฐานข้อมูลพระสงฆ์ (Database) โดยใช้ Google Sheets ซึ่งสามารถจัดการและวิเคราะห์ผลข้อมูลได้รวดเร็ว มีความปลอดภัยของข้อมูล สามารถทำงานร่วมกันเป็นทีม ในการนำเข้าข้อมูลนั้นจะมีแบบฟอร์มกรอกออนไลน์ (Google Form) การรายงานในแบบอินโฟกราฟิก เพื่อให้ผู้บริหารมีข้อมูลในการตัดสินใจดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว ทั้งเรื่องการวางแผนอัตรากำลังข้อมูลพระสงฆ์ เพื่อให้สอดคล้องกับแผนงบประมาณของคณะสงฆ์พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ และการจัดหาวัสดุครุภัณฑ์สำนักงาน ห้องเรียน ห้องประชุมข้อมูลพระสงฆ์ ที่ตรงกับความต้องการใช้งานพร้อมเอื้ออำนวยในการพัฒนา คณะสงฆ์พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ในการบริหารจัดการด้านสารสนเทศ โดยอาศัยระบบคลาวด์ Google Apps for Education (G-suite) โดยระบบมีความยืดหยุ่น สะดวก ใช้งาน ปลอดภัย และลดขั้นตอนการปฏิบัติงานลง เช่น การเก็บและแชร์ข้อมูลแบบออนไลน์ไว้บน Google Drive ข้อมูลพระสงฆ์ เป็นต้น ระบบสารสนเทศที่จำเป็นต่อการพัฒนาคุณภาพสำนักเรียน โรงเรียนวัด ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

ความสามารถคลาวด์เป็นหลักระบบฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ สนองงานพระพุทธศาสนาทำงานของบุคลากรให้มีความสะดวก รวดเร็ว และพัฒนาระบบฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์อย่างมีประสิทธิภาพกำกับดูแลให้เป็นไปตามระเบียบขั้นตอน สำนักพระพุทธศาสนาบันทึกข้อมูลเป็นไปตามระเบียบและขั้นตอนที่ถูกต้องชัดเจน ส่งผลให้การทำเอกสารต่าง ๆ ไม่เป็นไปตามระเบียบ ขาดความถูกต้องโดยมีขั้นตอนการพัฒนาระบบฐานข้อมูล มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารตามแผนยุทธศาสตร์ และมีขั้นตอนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ อยู่ในรูปแบบการบริหารที่มีคณะกรรมการกำกับดูแล ประชุมปรึกษาหารือ และประเมินผลโดยมีตัวแทนจากพระสังฆการี แต่ยังคงขาดตัวแทนสายปฏิบัติการซึ่งอาจสะท้อนปัญหาหรือเสนอแนวคิดที่ช่วยสนับสนุนการบริหารงานต่อไป พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

3) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมของพระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ด้วยการสร้างระบบการประชุมอิเล็กทรอนิกส์ ผสานเข้ากับระบบ Google Calendar การสื่อสารภายในสร้างสังคมแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ สามารถอาศัยหลักการสร้างระบบเว็บไซต์การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) โดยใช้ระบบ Google Site ตลอดจนการบริหารจัดการทรัพยากร โดยการสร้างระบบฐานข้อมูล (Database) โดยใช้ Google Sheets ซึ่งสามารถจัดการและวิเคราะห์ผลข้อมูลพระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้รวดเร็ว โดยการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ โดยอาศัยระบบคลาวด์ Google Apps for Education (G-suite) โดยระบบมีความยืดหยุ่น สะดวก ใช้งาน ปลอดภัย และลดขั้นตอนการปฏิบัติงานลงของพระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์

การบริหารงานของพระสงฆ์ มีการกำหนดโครงสร้างการบริหารชัดเจนตามแผนยุทธศาสตร์ มีขั้นตอนการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ อยู่ในรูปแบบการบริหารที่มีคณะกรรมการกำกับดูแลติดตาม และประเมินผล มีแผนงบประมาณ แผนปฏิบัติการประจำปี 2565 เพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ 1) ด้านพระสงฆ์ (Man) ควรนำระบบ Big Data เข้ามามีบทบาทในเรื่องของการจัดการฐานข้อมูลบุคลากรออนไลน์ 2) ด้านการเงินของวัด (Money) ควรทำบนระบบคลาวด์ มีรหัสการเข้าใช้งานระบบเน้นความปลอดภัย สะดวกสำหรับผู้บริหารต่อการบริหารจัดการ 3) ด้านศาสนสถานทรัพยากรหรือวัตถุ (Material) ควรจัดทำระบบตรวจสอบวัสดุครุภัณฑ์สำนักเรียนในระบบออนไลน์ผ่านคลาวด์ ช่วยให้ทราบถึงเส้นทางการนำข้อมูลเข้าสู่ระบบ ตั้งแต่การจัดซื้อจัดหา พัฒนาการ ใช้งาน การซ่อมบำรุง และอื่น ๆ จนถึงการจัดจำหน่ายวัสดุ การสร้างสังคมแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ สามารถอาศัยหลักการสร้างระบบเว็บไซต์การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) โดยใช้ระบบ Google Site เพื่อเพิ่มศักยภาพการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ และวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ด้านอื่น ๆ ควรมีหลักการที่ช่วยเติมเต็มกระบวนการบริหาร และปฏิบัติงาน คือหลักจริยธรรม (Ethics) กับด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology)

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลครั้งนี้ผู้วิจัยจะได้นำประเด็นที่มีความสำคัญ “การพัฒนาฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาดจังหวัดกาฬสินธุ์” มีประเด็นที่น่าสนใจสามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1) การจัดการฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ปัญหาพระภิกษุที่สังกัดพื้นที่การวิจัยอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์มีอายุมากแล้ว ค่อยได้รับการอุปสมบทในบางส่วนในการทำให้การสืบค้นข้อมูลออนไลน์ล้มเหลวเจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ พระสังฆาธิการไม่สามารถให้ข้อมูลที่ต้องการ ความไม่คุ้นเคยในการใช้คอมพิวเตอร์ ข้อมูลก็ได้ ไม่ทราบวิธีการค้นเพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ต้องการ ขาดความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์การพิมพ์ หรืออุปกรณ์สำหรับป้อนค่านั่น อีกทั้งไม่มีความเข้าใจวิธีการจัดเก็บข้อมูลตรรกะและกลยุทธ์ในการสืบค้นของระบบ นี้เองจากความพยายามน้อย มักจะใช้วิธีง่าย ๆ แก้ปัญหา และมักไม่ยอมใช้ตรรกะในการค้นหรือคำสั่งง่ายชอบใช้รายการหรือตรรกะเหมือนที่เคยใช้ เนื่องจากไม่ชอบอะไรที่ยุ่งยากมักจะสะกดคำค้นผิดและไม่ชอบวิธีการจัดคำ (เจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ พระสังฆาธิการ) ทำให้ไม่พบข้อมูลที่ต้องการกับระบบ Google Calendar ใช้ในการนัดหมายประชุมทางพระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ นัดหมาย และบันทึกผลการประชุม ซึ่งทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกคนสามารถบันทึกนัดหมายได้ตรงกันมากขึ้น และรับบันทึกการประชุมได้รวดเร็วขึ้น นำเทคโนโลยีการสื่อสารประเภทสื่อสังคมออนไลน์ เช่น ไลน์ แอปพลิเคชัน ด้วยการสร้างกลุ่มไลน์ และการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Google Mail) มีระบบป้องกันสแปม ค้นหาข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ เข้าถึงอีเมลได้ทันทีจากอุปกรณ์สมาร์ตโฟน ทุกที่ทุกเวลา สร้างระบบเว็บไซต์การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) โดยใช้ระบบ Google Site ในการสร้าง มีแบบฟอร์มกรอกออนไลน์ (Google Form) การรายงานในรูปแบบอินโฟกราฟิก เพื่อให้ผู้บริหารมีข้อมูลในการตัดสินใจดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พระครูสังฆรักษ์พศวีร์ อธิบุญญ (ภวากานันท์), 2551) ได้ทำการวิจัยเรื่อง “บทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ : ศึกษากรณี พระสังฆาธิการในจังหวัดนนทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารกิจการคณะสงฆ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการควบคุมและส่งเสริมการรักษาความเรียบร้อยดีงาม, ด้านการศาสนศึกษา, ด้านการศึกษาสงเคราะห์, ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนา, ด้านการสาธารณูปการ และด้านการสาธารณสงเคราะห์ พบว่ามีบทบาทอยู่ในระดับมากทุกด้าน 2) เปรียบเทียบบทบาทของพระสังฆาธิการที่มีจำนวนพรรษา ระดับการศึกษาสามัญ การศึกษาทางเปรียญธรรม ประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ และการสังกัดวัดแต่ละขนาดที่แตกต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า มีบทบาทต่อการบริหารกิจการคณะสงฆ์ในจังหวัดนนทบุรีแตกต่างกัน

2) การขับเคลื่อนการพัฒนาฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าการขับเคลื่อนการพัฒนาฐานข้อมูล Cloud ด้าน การปกครอง ด้วยการสร้างระบบการประชุมอิเล็กทรอนิกส์ ผสานเข้ากับระบบ Google Calendar ใช้ในการนัดหมายประชุม จัดตารางนัดหมาย และ

บันทึกผลการประชุม ซึ่งทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมทุกรูปสามารถบันทึกนัดหมายได้ตรงกันมากขึ้น และรับบันทึกการประชุมได้รวดเร็วขึ้น โดยใช้การส่งและนำเสนอข้อมูลแบบออนไลน์ ทำให้เกิดวัฒนธรรมใหม่ของผู้เข้าร่วมประชุม คือการใช้คอมพิวเตอร์แบบพกพา แท็บเล็ต หรือสมาร์ทโฟนไปประชุม แทนการถือเอกสารแบบเดิม การพัฒนาฐานข้อมูล Cloud ด้าน การศาสนศึกษา นำเทคโนโลยีการสื่อสารประเภทสื่อสังคมออนไลน์ เช่น ไลน์ แอปพลิเคชัน ด้วยการสร้างกลุ่มไลน์ และการใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Google Mail) สามารถอาศัยหลักการสร้างระบบเว็บไซต์การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) โดยใช้ระบบ Google Site ในการสร้าง ระบบการจัดการความรู้เป็นการรวบรวมองค์ความรู้ที่เกิดจากประสบการณ์การทำงาน หรือ ความเชี่ยวชาญของพระภิกษุ(เจ้าคณะผู้ปกครองสงฆ์ พระสังฆาธิการ) แล้วนำมาประมวลผลจัดเป็นหมวดหมู่ เพื่อเป็นฐานข้อมูลสำหรับการศึกษาเรียนรู้ เพิ่มแรงขับเคลื่อนขององค์กรให้ดำเนินการไปอย่างรวดเร็ว สอดคล้องกับงานวิจัยของ (พระปลัดเกียรติศักดิ์ สันทวิกุล ได้ศึกษาเรื่อง “บทบาทพระสังฆาธิการในการ บริหารกิจการคณะสงฆ์ จังหวัดกระบี่” ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารกิจการ คณะสงฆ์ทั้ง 6 ด้าน มีดังนี้ พระสังฆาธิการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด 3 ด้านได้แก่ 1) ด้านการ ควบคุม และส่งเสริม การรักษาเรียบร้อยดีงาม พระสังฆาธิการอำนวยความสะดวกแก่พุทธศาสนิกชนในการ บำเพ็ญกุศล 2) ด้านการเผยแผ่พระพุทธศาสนาพระสังฆาธิการอบรมพระภิกษุสามเณรให้มีสมณะสัญญาและ อบรมในเรื่องพระธรรมวินัย จรรยา มารยาท การปฏิบัติอันเกี่ยวกับพิธีหรือแบบอย่างที่ดี 3) ด้านการ สาธารณูปการ พระสังฆาธิการขจัดความขัดแย้งระหว่างวัดกับชาวบ้านซึ่งมีสาธารณูปการเป็นเหตุสำหรับด้านที่ พระสังฆาธิการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง มี 2 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านศาสนศึกษา พระสังฆาธิการยกย่องเชิดชู ผู้สอบเปรียญธรรมประโยคต่างๆ ได้ 2) ด้านสาธารณสงเคราะห์ พระสังฆาธิการให้การสงเคราะห์คนชราและ คนพิการ พระสังฆาธิการปฏิบัติน้อยที่สุด คือด้านการศึกษาสงเคราะห์ การจัดตั้งโรงเรียนปริยัติธรรม เพื่อ ส่งเสริมการศึกษาแก่พระภิกษุและสามเณร

3) การพัฒนาฐานข้อมูลออนไลน์พระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่าการประชุม อิเล็กทรอนิกส์ ผสานเข้ากับระบบ Google Calendar การสื่อสารภายในสร้างสังคมแบบองค์กรแห่งการ เรียนรู้ สามารถอาศัยหลักการสร้างระบบเว็บไซต์การจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) โดยใช้ระบบ Google Site ตลอดถึงการบริหารจัดการทรัพยากร โดยการสร้างระบบฐานข้อมูล (Database) โดยใช้ Google Sheets ซึ่งสามารถจัดการและวิเคราะห์ผลข้อมูลพระสงฆ์ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้รวดเร็ว โดยการบริหารจัดการระบบสารสนเทศ โดยอาศัยระบบคลาวด์ Google Apps for Education (G-suite) โดยระบบมีความยืดหยุ่น สะดวก ใช้งาน ปลอดภัย และลดขั้นตอนการปฏิบัติงานลง ของพระสงฆ์ ในเขตอำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระราชรัตนมุนี (ชัยวัฒน์ ปัญญาสิริ) กล่าวถึง ความสำคัญของภารกิจด้านนี้ว่า การสาธารณะสงเคราะห์เป็นการจัดให้การสงเคราะห์ในด้านต่างๆ แก่ ประชาชนผู้อุปถัมภ์บำรุงวัด ทายกทายิกาของวัด หรือประชาชนทั่วไป วัดเป็นส่วนหนึ่งของสังคม วัดอยู่ได้ก็

ต้องพึ่งบ้าน และบ้านอยู่ได้ก็ต้องพึ่งวัด วัดเป็นศูนย์กลางของสังคม พระสงฆ์เป็นที่พึ่งทางใจของประชาชน เมื่อประชาชนเดือดร้อนในเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็เป็นหน้าที่ของวัดจะต้องจัดการสงเคราะห์ช่วยเหลือ การสาธารณสงเคราะห์จึงเป็นหน้าที่ของวัด และเจ้าอาวาสจะต้องดำเนินการบริหารงานทุกด้านเกี่ยวกับการสงเคราะห์ประชาชนในขอบเขตที่วัดจะจัดได้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) คณะสงฆ์จังหวัดกาฬสินธุ์ควรมีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็น ในหลักการเบื้องต้นของระบบคลาวด์ เพื่อการปรับตัวและนำระบบคลาวด์มาประยุกต์ใช้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2) ควรมีแผนพัฒนาและงบประมาณสนับสนุนเกี่ยวกับระบบคลาวด์ เพื่อการเตรียมตัวการเข้าสู่ ยุคดิจิทัล และเพื่อตอบโจทย์นโยบาย Thailand 4.0 (ไทยแลนด์ 4.0)

3) โครงสร้างพื้นฐานของระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ควรมีความพร้อม ครอบคลุมพื้นที่การเข้าใช้งาน มีความปลอดภัย และเข้าถึงรวดเร็ว

4) ควรมีการประเมินศักยภาพด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารของบุคลากรก่อนใช้งานระบบ หากพบว่า พระสงฆ์จังหวัดกาฬสินธุ์มีศักยภาพอยู่ในระดับน้อย ควรจัดอบรมเพื่อพัฒนาศักยภาพและ ควรมีการสร้างแนวคิดที่ดีต่อการปฏิบัติงานโดยใช้ระบบคลาวด์เป็นตัวช่วยขับเคลื่อนการทำงาน

5) ควรเน้นการใช้นวัตกรรมใหม่ในการปฏิบัติงานสำหรับการบริการสำนักเรียนพระสงฆ์จังหวัดกาฬสินธุ์และจัดการกับปัญหา เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับบริการที่สะดวกและรวดเร็วขึ้น

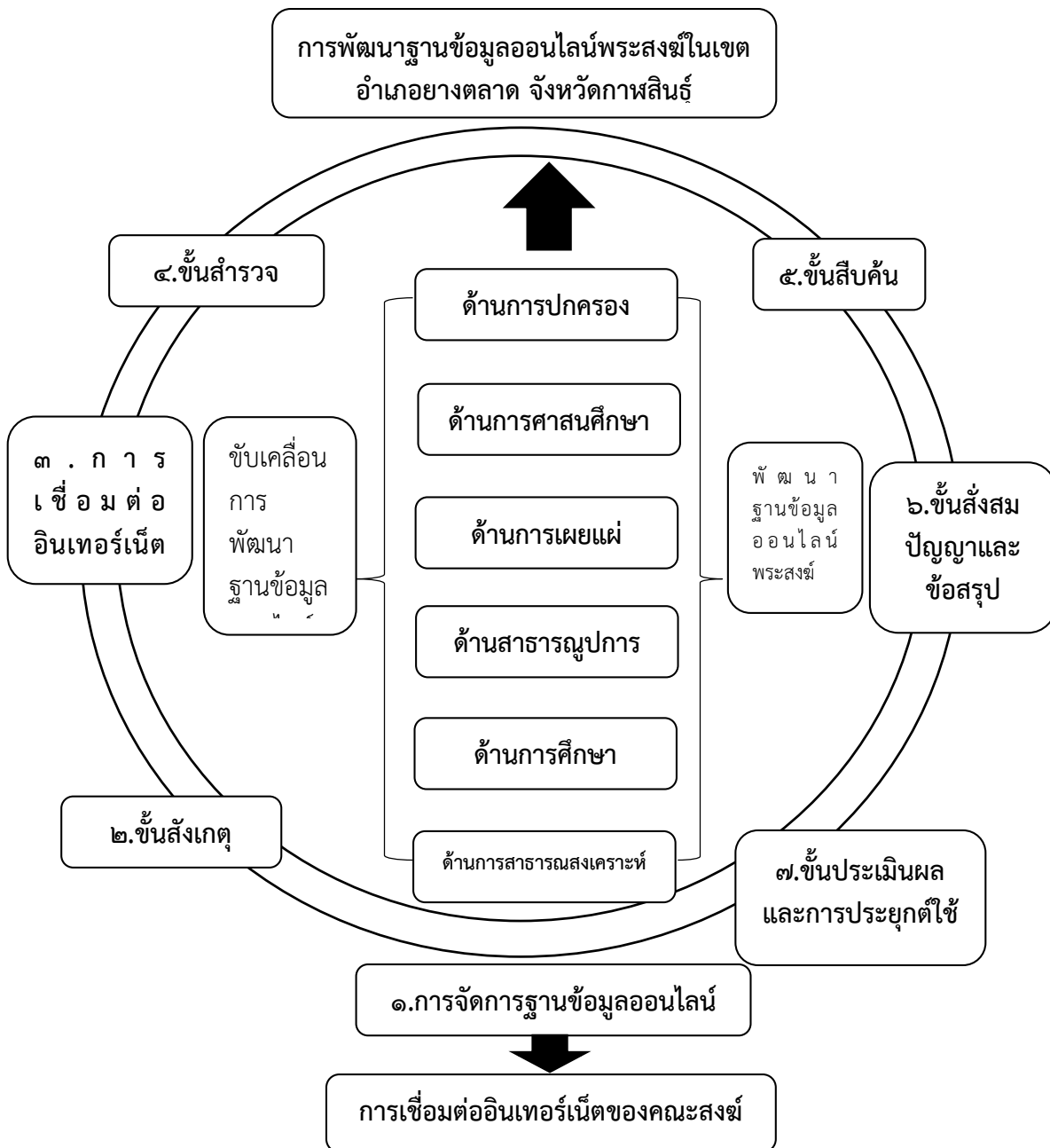
2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาารระบบคลาวด์มาใช้ในคณะพระสงฆ์จังหวัดกาฬสินธุ์

2) ควรพัฒนารูปแบบระบบการจัดการเรียนการสอนบนเทคโนโลยีคลาวด์ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนของคณะพระสงฆ์จังหวัดกาฬสินธุ์

3) ควรศึกษาผลของการใช้งานของระบบคลาวด์เพื่อสนับสนุนการพัฒนามหาวิทยาลัยสงฆ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

องค์ความรู้ใหม่

เอกสารอ้างอิง

แผนยุทธศาสตร์การปฏิรูปกิจการพระพุทธศาสนา จังหวัดกาฬสินธุ์ .(พ.ศ.2561 - 2564).

พระครูสังฆรักษ์พศวีร์ อธิปัญโญ .ภวากานันท์ (2551)..บทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารกิจการคณะ
สงฆ์ : ศึกษากรณี พระสังฆาธิการในจังหวัดนนทบุรี. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต
วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

พระปลัดเกียรติศักดิ์ สันทวิกุล. (2548).บทบาทของพระสังฆาธิการในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ จังหวัด
กระบี่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พระราชรัตนมณี .ชัยวัฒน์ ปัญญาสิริ.(2538).การจัดสาธารณูปการและสาธารณะสงเคราะห์ของวัด.
กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์การศาสนา.2538.

เกา โพธิ์เงิน.(2548).การพัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศงานสถิติ กรณีศึกษา สถิติอำเภอเมือง จังหวัด
นครราชสีมา. ระบบฐานข้อมูลสารสนเทศสถิติ. .มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี.

สาวิตรี วงษ์นุ่น. (2558).การพัฒนาระบบฐานข้อมูลของที่ระลึก : กรณีศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.นักวิชาการอุดมศึกษา สำนัก
เลขานุการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.